

Domoznanski mozaik – Na današnji dan FRANC LIPEJ – SAM SI JE SKOVAL SVOJO SREČO

Franc Lipej. Vir: *Slovenec*, št. 5, 8. januar 1936, str. 3.

Na današnji dan pred devetdesetimi leti, 6. januarja 1936, je umrl daleč naokrog znani in spoštovani Franc Lipej, lastnik po njem imenovane veletrgovine v Brežicah.

Trgovec Franc Lipej, po rodu z Bizeljskega, se je leta 1902 preselil v Brežice na povabilo slovensko zavednih domačinov. Do njegovega prihoda v »mestu na brežcu« ni bilo trgovine v slovenski lasti, kar je močno oviralo uresničenje narodnoobrambnega gesla »Svoji k svojim!«. Prvo »narodno« trgovino je skupaj z družabnikom odprl v prostorih slovenskega Narodnega doma.

Lipej, ki je trgovsko kariero začel kot navaden pomočnik, je leta 1926 končal gradnjo lastne trgovske hiše ob vhodu v staro mestno jedro Brežic. Njen sedanji naslov je Trg izgnancev 1. Stavba je skozi desetletja služila v trgovske namene in hkrati kot dom družine Lipej oziroma Berglez. Po daljšem obdobju zapuščenosti jo nov lastnik s temeljito prenovo preobraža v sedež Fakultete za turizem in ji vrača mesto med brežiškimi znamenitostmi.

Več o Francu Lipeju in stavbi, ki jo je zgradil za svojo trgovino in dom, izveste v osmih nedavnih objavah Knjižnice Brežice v Albumu Slovenije na spletnem naslovu <https://www.kamra.si/album-slovenije/>.

Veletrgovina Lipej pred 2. svetovno vojno. Hrani: Marjeta Berglez.

Trgovina Moda leta 1981: Hrani: Knjižnica Brežice.

Stavba nekdanje trgovine Lipej/Moda novembra 2025. Foto: Dejan Pacek.